

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет туризму

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація ресторанного господарства

Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»

Спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні
кафедри
Протокол № 1 від 29.08.2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Організація ресторанного господарства
Освітньо-професійна програма	Готельно-ресторанна справа
Спеціалізація	—
Спеціальність	241 «Готельно-ресторанна справа»
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Основна
Курс/семестр	3/5 – 6
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 60год. Лабораторні заняття – 90 год. Самостійна робота – 210 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=71&id_cou=1807

2. Опис дисципліни	
Мета курсу:	Формування у студентів навичок виконувати планувальні, організаційні та управлінські функції в процесі діяльності закладів ресторанного господарства; набуття навичок у визначені завдань діяльності закладів ресторанного господарства з організації виробництва продукції та обслуговування, раціональної організації праці; набуття навичок з розробки технологічного процесу сервісного обслуговування споживачів у закладах ресторанного господарства, забезпечення належного рівня якості продукції та послуг у закладах ресторанного господарства; набуття навичок розв'язання проблемних ситуацій у процесі обслуговування споживачів у закладах ресторанного господарства, організації діяльності щодо надання основних видів послуг у сфері ресторанного бізнесу.
Цілі курсу:	отримання студентами теоретичних знань, здобуття навичок самостійної практичної діяльності, необхідних фахівцям ресторанного бізнесу; набуття умінь самостійно працювати з навчальною, спеціальною літературою та статистичними матеріалами, робити узагальнення та висновки.
Компетентності:	<p>ЗК 04. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 05. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 08. Навики здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.</p> <p>СК 02. Здатність організовувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність.</p> <p>СК 05. Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.</p> <p>СК 06. Здатність проектувати технологічний процес виробництва продукції і послуг та сервісний процес реалізації основних і додаткових послуг у підприємствах (закладах) готельно-ресторанного та рекреаційного господарства.</p> <p>СК 07. Здатність розробляти нові послуги (продукцію) з використанням інноваційних технологій виробництва та обслуговування споживачів.</p> <p>СК 10. Здатність працювати з технічною, економічною, технологічною та іншою документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом готельного та ресторанного бізнесу.</p>

СК 13. Здатність здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.
Програмні результати навчання:
РН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.
РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук.
РН 05. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.
РН 06. Аналізувати, інтерпретувати і моделювати на основі існуючих наукових концепцій сервісні, виробничі та організаційні процеси готельного та ресторанного бізнесу.
РН 07. Організовувати процес обслуговування споживачів готельних та ресторанних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.
РН 11. Застосовувати сучасні інформаційні технології для організації роботи закладів готельного та ресторанного господарства.
РН 13. Визначати та формувати організаційну структуру підрозділів, координувати їх діяльність, визначати їх завдання та штатний розклад, вимоги до кваліфікації персоналу.
РН 14. Організовувати роботу в закладах готельного і ресторанного господарства, відповідно до вимог охорони праці та протипожежної безпеки
РН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.

3. Структура курсу			
№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Основи організації роботи закладів ресторанного господарства	Знати етапи еволюції ресторанного господарства в Україні, чинники соціального, економічного й іншого характеру та їх вплив на розвиток ресторанного господарства в Україні. Студент повинен вміти аналізувати стан та перспективи розвитку ресторанного господарства. Знати особливості функціонування різних типів ЗРГ. Розуміти фактори впливу на становлення та розвиток їх діяльності; загальні принципи функціонування закладів ресторанного господарства.	Питання, тести, самостійна практична робота
2.	Організація постачання закладів ресторанного господарства	Розуміти систему матеріально-технічного забезпечення закладів ресторанного господарства. Знати норми оснащення, витрат та експлуатаційні норми, фактори впливу на формування та нормативний метод розрахунку потреби у предметах матеріально-технічного призначення: устаткуванні, меблях різного призначення, столовому посуді,	Питання, тести, самостійна практична робота

		наборах, столовій білизні, форменому і одягу та взутті, інвентарі, матеріалах, мийних засобах тощо. Знати порядок обліку, приймання і списання засобів матеріально-технічного призначення, заходи зниження витрат у їх експлуатації.	
3.	Організація роботи складського, тарного й транспортного господарств	Знати призначення і основні функції складського господарства, умови і організацію роботи складського господарства в закладах ресторанного господарства, види і структуру складських приміщень, класифікацію приміщень складської групи, об'ємно-планувальні вимоги до складських приміщень, їх технічне оснащення. Вміти здійснювати нормування запасів сировини і напівфабрикатів.	Питання, тести, самостійна практична робота
4.	Основи організації виробництва продукції у закладах ресторанного господарства	Вміти здійснювати дослідження та надавати оцінку стану організації виробничого процесу та організаційно-технічного рівня закладу ресторанного господарства, враховувати фактор часу та ступінь його важливості для організації раціонального виробничого процесу. Вміти аналізувати виробничо-сервісну структуру закладів ресторанного господарства і знаходити альтернативні рішення у її трансформації та раціоналізації. Знати особливості оперативного планування виробництва у закладах ресторанного господарства. Вміти здійснити обґрунтування виробничої програми закладу ресторанного господарства, дотримуватись порядку її складання. Знати особливості розробки денної виробничої програми для закладу певного типу, орієнтуватися у вихідних даних для складання виробничої програми у заготівельних закладах ресторанного господарства, закладах із завершеним циклом виробництва, доготівельних закладах тощо. Вміти розробляти наряд-замовлення, планове меню, план-меню. Оволодіти методами визначення потреби закладу в сировині, товарах, напівфабрикатах. Застосувати принципи еногастрономічного поєднання меню і винної карти ресторану.	Питання, тести, самостійна практична робота

		<p>Знати особливості типів, видів та характеристику закладів ресторанного господарства, в яких організовуються процеси централізованого та децентралізованого виготовлення напівфабрикатів та готової кулінарної продукції з різних видів сировини. Розуміти загальні принципи організації роботи та робочих місць заготівельних та доготівельних цехів, особливості структури основного виробництва при централізованому та децентралізованому виробництві напівфабрикатів та готової до споживання кулінарної продукції, алгоритм розрахунку виробничої програми та чисельності професійно-кваліфікаційного складу виробничого персоналу.</p>	
5.	Основи технологічного процесу обслуговування споживачів у закладах ресторанного господарства	<p>Розуміти обслуговування як сполучення функцій реалізації продукції і організації її споживання. Знати загальні вимоги до обслуговування споживачів у підприємствах різного формату, техніку обслуговування. Вміти структурувати процес обслуговування в закладах ресторанного господарства з методом обслуговування споживачів офіціантами і самообслуговування.</p>	Питання, тести, самостійна практична робота
6.	Характеристика матеріально-технічної бази для організації обслуговування споживачів у закладах ресторанного господарства	<p>Знати номенклатуру послуг, що надають закладами ресторанного господарства різних типів; відрізняти стилі дизайну закладів ресторанного господарства. Використовувати різні види та способи розміщення меблів у торговельних залах, підбирати світло, квіти та інші утилітарні та декоративні предмети сервірування. Вміти структурувати процеси підготовки предметів матеріально-технічного призначення та обслуговуючого персоналу до обслуговування споживачів.</p>	Питання, тести, самостійна практична робота
7.	Організація та моделювання процесу повсякденного обслуговування різних контингентів споживачів у закладах ресторанного господарства	<p>Знати техніку сервірування столу з дотриманням основних правил та вимог. Оволодіти навиками попереднього сервірування столу в закладах ресторанного господарства різних форматів. Оволодіти технікою подачі страв до столу з дотриманням основних правил</p>	Питання, тести, самостійна практична робота

		та вимог. Знати особливості та техніку досервірування столу, у зв'язку з подачею страв по меню та заміною столового посуду та наборів.	
8.	Організація та моделювання процесу повсякденного обслуговування певного контингенту споживачів у закладах ресторанного господарства	Розрізняти співвідношення між основними відповідними показниками системи обслуговування, розробляти оптимальну систему обслуговування в загальнодоступних закладах ресторанного господарства з різними методами обслуговування споживачів. Вміти аналізувати вхідні потоки та моделювати процеси організації обслуговування зосереджених та розосереджених контингентів споживачів у закладах ресторанного господарства за місцем роботи та навчання.	Питання, тести, самостійна практична робота
9.	Спеціальні форми обслуговування, які використовуються в закладах ресторанного господарства	Знати класифікаційні ознаки банкетів та прийомів, структуру та черговість підготовчої роботи до організації банкетного обслуговування, принципову різницю між організацією підготовки та обслуговування банкетів за столом з повним обслуговуванням офіціантами, з частковим обслуговуванням офіціантами, спеціалізованих банкетів. Знати варіанти розташування банкетних столів у залах, варіанти сервірування столів. Розумітися на стравах та напоях, які рекомендується подавати на банкетах групи фуршет, правила їх подавання, організації обслуговування гостей під час банкету. Оволодіти технікою та технологією підготовчої роботи та обслуговування банкетів та прийомів. Знати професійно-кваліфікаційні та етичні вимоги щодо обслуговуючого персоналу, розподіл обов'язків між учасниками обслуговування. Розуміти етапи здійснення робіт з підготовки та надання послуг учасникам конференцій, презентацій, нарад з урахуванням відповідних санітарно-гігієнічних вимог. Розрізняти особливості просторових та трудових ресурсів, що задіяні у здійсненні процесів обслуговування.	Питання, тести, самостійна практична робота

		Знати особливості надання послуг з харчування, обслуговування тощо пасажирам на транспорті та на шляху їх слідування, учасникам культурних, громадських та спортивних заходів, мешканцям готелів, споживачам у місцях масового відпочинку, на ринках, в торговельних, торговельно-розважальних комплексах, парках атракціонів та розваг, садово-парковій зоні міста, видовищних закладах.	
10.	Раціональна організація праці у закладах ресторанного господарства	Вміти здійснювати планування заходів з удосконалення наукової організації праці, проводити розрахунок їх економічної ефективності. Розуміти сутність, мету і завдання наукової організації праці в ресторанному господарстві, основні напрями її розвитку в сучасних економічних умовах.	Питання, тести, самостійна практична робота

4. Система оцінювання курсу (5 семестр)

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Лабораторні заняття	45
Самостійна практична робота	25
Проміжний тестовий контроль	10
Підсумковий тестовий контроль	20
Максимальна кількість балів	100

4. Система оцінювання курсу (6 семестр)

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Лабораторні заняття	35
Самостійна практична робота	15
Проміжний тестовий контроль	10
Підсумковий тестовий контроль (екзамен)	20
Курсова робота	20
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу(5 семестр)																	
Види навчальної роботи														Сум а			
Поточний контроль							Практичні завдання				Тестовий контроль						
Лаб 1	Лаб 2	Лаб 3	Лаб 4	Лаб 5	Лаб 6	Лаб 7	Лаб 8	Лаб 9	ПР 1	ПР 2	ПР 3	ПР 4	ПР 5	TK-1	TK-2		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	20	
Max= 45							Max= 25				Max= 10		20	100			

6. Ресурсне забезпечення

Методичне забезпечення

1. Клапчук В.М., Богословець, І.М., Котенко Р.М., Лояк Л.М. Методичні рекомендації для виконання курсових робіт зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» : навч. метод. посіб. Івано-Франківськ. 2017. 42 с.
 2. Лояк Л.М. Інноваційні ресторанні технології: навч. – метод. видан. Івано-Франківськ. 2017. 178 с.
 3. Лояк Л.М. Організація ресторанного господарства / Готельно-ресторанна справа (самостійна робота студентів): навч. метод. посібник / відп. ред. проф. В.М. Клапчук. Івано-Франківськ. Фоліант, 2017. С. 258–271.
 4. Лояк Л.М. Організація ресторанного господарства : лабораторний практикум для студентів З курсу денної та заочної форм навчання : навч. – метод. видан. Івано-Франківськ. 2015. 87 с.
 5. Лояк Л.М. Організація ресторанного господарства: лабораторний практикум для студентів 2 курсу денної та заочної форм навчання. навч. – метод. видан. Івано-Франківськ. 2015. 68 с.
 6. Лояк Л.М. Організація ресторанного господарства: організаційно-технологічні основи: Частина I. навч. посіб. Івано-Франківськ. 2014. 249 с.

Рекомендована література

1. Архіпов В. В. Організація обслуговування в закладах ресторанного господарства: Навч. посіб. для студ. ЗВО. К.: Центр учебової літератури, 2018. 342 с.
 2. Брич В.Я. Організація готельно-ресторанної справи : навч. посібник. Київ:Ліра-К. 2020. 484 с.

3. Брич В.Я., Банєва І.О. Організація готельно-ресторанної справи: навч. посібник / за ред. В.Я. Брича та ін. К: Ліра-К, 2020. 484 с.
4. Голуб'онкова О. О., Лозовська Г. М. Сучасні тренди маркетингу ресторанних послуг. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Вип. 23. С. 175 – 179.
5. Гуць В.С., Коваль О.А., Русавська В.А. Технологічне устаткування готелів, готельних комплексів: посібн. Київ: Ліра-К. 2019. 568 с.
6. Доценко В.Ф. Технологія продукції ресторанного господарства: навчально-наочний посібн. Кондор. 2021. 292 с.
7. Івашина Л. Л. Перспективи розвитку ресторанного бізнесу як складника індустрії гостинності. Економіка і суспільство. 2018. Вип. 14. С. 597 – 600.
8. Майкова С. Основи барної справи та робота сомельє: навч. посібник. Київ. 2022. 124 с.
9. Мостова Л.М., Новікова О.В., Ракленко І.М. Організація обслуговування в ресторанному господарстві: підручник. Х.: Світ Книг, 2021. 657 с.
10. Нечаюк Л.І. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент. Вид. 3- е.переробл. і допов. Київ : Центр учебової літератури, 2020, 344 с.
11. Новікова О.В., Радченко Л.О., Вініченко К.П., Льовшина Л.Д., Пивоваров П.П., Чубар Л.І. Організація харчування та обслуговування туристів на підприємствах ресторанного господарства: навч. посібник. Х.: Світ Книг, 2021. 411 с..
12. П'ятницька Г. Т., Найдюк В.С. Сучасні тренди розвитку ресторанного господарства в Україні. Економіка та держава. 2021. № 4. С. 66–73.
13. П'ятницька Г., Т. П'ятницька Н. О. Інноваційні ресторани технології: основи теорії: навч. посібник. Київ. Кондор. 2014. 240 с.
14. П'ятницька Г.Т. Менеджмент ресторанного господарства: навч. посібник. Київ. 2010. 430 с.
15. П'ятницька Г.Т. Ресторанне господарство України ринкові трансформації, інноваційний розвиток, структурна переорієнтація: монографія. Київ. 2007. 465 с.
16. П'ятницька Н. О. Організація обслуговування у закладах ресторанного господарства :підручник. Київ. 2012. 557 с.
17. Ткаченко О. В. Професійна етика та психологія спілкування в ресторанному господарстві: навч. посібник. Харків: Світ книг. 2020. 98 с.
18. Устаткування закладів ресторанного господарства: методичні вказівки до виконання практичних робіт для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» денної та заочної форми навчання / уклад. О. П. Іжевська. Львів: ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2020. 64 с.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Відкрій Буковель: ресторани та клуби. URL: [https://bukovel.com/meals/\(дата звернення 10.01.2023 р.\)](https://bukovel.com/meals/(дата звернення 10.01.2023 р.))
2. Головне управління статистики у Івано-Франківській області. URL: [http://www.ifstat.gov.ua \(дата звернення 10.01.2023 р.\)](http://www.ifstat.gov.ua (дата звернення 10.01.2023 р.))
3. Дислокація закладів ресторанного господарства м. Івано-франківська станом на 01.01.2023 р. URL: www.mvk.if.ua./zaklharch/38083. (дата звернення 10.05.2023 р.)
4. Завадинська О. Інноваційні технології господарювання в ресторанному бізнесі Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації. 2018. №2. URL: <http://restaurant-hotel.knukim.edu.ua>

5. Кулінарні тренди 2022 року. URL: <https://www.unileverfoodsolutions.com.ua/natkhennja-dlya-shefa/trendi/kulinarni-trendy-2022-roku.html> (дата звернення 20.06.2023 р.)
6. Нова українська кухня в ресторанах Києва. URL: <https://posteat.ua/obzory/nova-ukra%D1%97nska-kuxnya-v-restoranax-kiyeva/>(дата звернення 20.06.2023 р.)
7. Ресторатори в Івано-Франківську. URL: <https://nv.ua/ukr/project/restoratory-v-ivano-001-40007519.html>(дата звернення 20.06.2023 р.)
8. Смирнов І. Геологістичні особливості кейтерингу. URL: <https://visnyk-geo.knu.ua/wp-content/uploads/2016/04/4-61.pdf> (дата звернення 16.04.2023 р.)
9. Список компаній - Кейтеринг - послуги організації війзного громадського харчування (в офісах, на свяtkovих заходах) – Україна URL: <https://ua.kompass.com/a/>(дата звернення 20.04.2023 р.)
10. Тренди ресторанного бізнесу. Які формати «вистрілять» у 2021. URL: <https://ain.business/2021/06/30/trendy-restorannogo-biznesu-yaki-formaty-vystrilyat-u-2021/>(дата звернення 10.01.2023 р.)
11. Як створити унікальну концепцію ресторану URL: <https://borysov.com.ua/uk/blog/biznes/yak-stvoryty-unikalnu-koncepciyu-restoranu> (дата звернення 10.01.2023 р.)
12. Яким буде ресторанний ринок у 2025 році URL: <https://borysov.com.ua/uk/blog/biznes/yakym-bude-restorannyy-rynok-u-2025-roci> (дата звернення 10.01.2023 р.)
13. Які заклади найкраще відкривати під час кризи URL: <https://joinposter.com/ua/post/vidkryttya-zakladiv-v-kryzu> (дата звернення 20.04.2023 р.)

7. Контактна інформація

Кафедра	Готельно-ресторанної та курортної справи, вул.Галицька,201д, ауд.326, URL: https://kgrks.pnu.edu.ua/ , kgrks@pnu.edu.ua
Викладач	доц. Лояк Лілія Миколаївна
Контактна інформація викладача	lila.loyak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна добросередина	Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну добросередину, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічного плағіату», «Положення про Комісію з питань етики та академічної добросередини», «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Стефаника» і опубліковано їх на сайті. Викладеними в цих документах принципами (відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги, безпеки і добробуту, законності) та правилами поведінки студентів і працівників університету, які базуються на відповідних законах, й керується кафедра готельно-ресторанної та курортної справи у своїй діяльності. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором, «Телефон довіри», більшість вступних іспитів проводиться за комп'ютерно-тестовими технологіями, а іспит за допомогою онлайн-трансляції можна переглядати у реальному часі.
---------------------------------	---

	Діяльність кафедри, ректорату з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється на основі чинного законодавства України.
Пропуски занять	Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Всі завдання здаються у встановлений термін, за винятком поважної причини у студента
Невідповідна поведінка під час заняття	Вирішується згідно чинного законодавства України, Статуту університету
Додаткові бали	Виставляються під час лабораторних занять за оригінальні відповіді студентів з заявленої теми, участь у конференції з відповідною тематикою.
Неформальна освіта	Зараховуються, як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, EdEra, які відповідають програмі навчальної дисципліни

Викладач

Лояк Л.М.